

Forslag

til

arvelov.

Fremsat den 3. oktober 1962 af *justitsministeren*.

Kapitel 1.

Slægtinges arveret.

§ 1. En arveladers nærmeste slægtsarvinger er hans børn. Børnene arver lige.

Stk. 2. Er et barn død, træder dets børn i dets sted og arver indbyrdes lige. På tilsvarende måde arver fjernere livsarvinger.

§ 2. Har arveladeren ikke efterladt sig børn eller andre livsarvinger, arver hans forældre. Forældrene arver lige.

Stk. 2. Er en af forældrene død, træder hans livsarvinger i hans sted på samme måde som bestemt i § 1, stk. 2. Er der ingen livsarvinger efter ham, arver den anden af forældrene eller dennes livsarvinger alene.

§ 3. Er der ingen arvinger efter § 1 eller § 2, arver afdødes bedsteforældre. Halvdelen af arven tilfalder bedsteforældrene på fædre- og halvdelen bedsteforældrene på mødre- side.

Stk. 2. Er en af bedsteforældrene død, træder hans børn, men ikke fjernere livsarvinger, i hans sted.

Stk. 3. Mellem fædrene eller mødrene arvinger indbyrdes deles arven som fastsat i § 2. Er der kun arvinger på fædrene eller mødrene side, arver disse alene.

§ 4. Adoption begrunder samme arveretlige stilling som virkeligt slægtskab, medmindre andet følger af reglerne i adoptionslovgivningen.

§ 5. Arveret tilkommer den, som lever ved arveladerens død, eller som er avlet forinden og senere bliver levende født.

Justitsmin. j. nr. L. A. 176/1961.

1 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Stk. 2. Er to, som havde arveret efter hinanden, døde, uden at det vides, hvem der er død først, anses den ene ikke for at have overlevet den anden.

Kapitel 2.

Ægtefælles arveret.

§ 6. Arveladerens ægtefælle arver en tredjedel af hans ejendele, når han har efterladt sig livsarvinger, jfr. dog § 19, stk. 1, 2. pkt.

§ 7. Efterlader arveladeren sig ikke livsarvinger, arver ægtefællen alene.

Stk. 2. Dør den længstlevende ægtefælle uden at have indgået nyt ægteskab og uden at efterlade sig livsarvinger, deles boet efter ham med halvdelen til hver ægtefælles arvinger. Er der ved den længstlevende ægtefælles død kun arvinger efter en af ægtefællerne, arver de det hele.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 er ikke til hinder for, at den længstlevende ægtefælle ved testamente kan råde over hele boet.

Kapitel 3.

Uskiftet bo med livsarvinger.

§ 8. Efter den ene ægtefælles død er den anden ægtefælle berettiget til at overtage fællesboet uden at skifte med deres fælles livsarvinger.

§ 9. Har afdøde efterladt sig særlige livsarvinger, der er umyndige, kan skifteretten tillade ægtefællen at hensidde i uskiftet bo med dem, såfremt værgen samtykker, og

retten under hensyn til arvingernes tarv og ægtefællens forhold finder det forsvarligt. Er afdødes særlige livsarvinger myndige, kan udlevering af boet til hensidenden i uskiftet bo kun ske med deres samtykke.

Stk. 2. Udleveres boet til hensidenden i uskiftet bo med afdødes mindreårige sørbørn, overtager ægtefællen afdødes forsørgelsespligt over for dem.

§ 10. Er ægtefællen under konkurs, eller godtgøres det, at han ikke har tilstrækkelige midler til at dække sine forpligtelser, kan han ikke få boet udleveret til hensidenden i uskiftet bo.

§ 11. Er ægtefællen umyndig, kan han kun få boet udleveret til hensidenden i uskiftet bo, såfremt skifteretten finder det foreneligt med hans tarv.

§ 12. Begæring om boets udlevering fremsættes for skifteretten. For en umyndig ægtefælle fremsættes begæring af værgen.

§ 13. Inden 6 måneder efter dødsfaldet skal ægtefællen til skifteretten indlevere en opgørelse over fællesboets aktiver og passiver samt sit særeje. Nærmere regler om opgørelsens indhold fastsættes af justitsministeren.

Stk. 2. Indgives opgørelsen ikke inden den fastsatte frist, kan skifteretten pålægge ægtefællen daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil opgørelsen indgives.

Stk. 3. Arvingerne har ret til at gøre sig bekendt med opgørelsen.

§ 14. I det uskiftede bo indgår alt, hvad ægtefællen erhverver, for så vidt det ikke er gjort til særeje.

Stk. 2. På rettigheder, som er uoverdragelige eller i øvrigt af personlig art, finder reglerne om uskiftet bo kun anvendelse i den udstrækning, hvori det er foreneligt med de for disse rettigheder særlig gældende regler.

Stk. 3. Arv eller gave, som tilfalder ægtefællen, indgår dog ikke i det uskiftede bo, såfremt han begærer skifte inden 3 måneder, efter at han har modtaget arven eller gaven.

§ 15. Ægtefællen udøver i levende live en ejers rådighed over boet.

Stk. 2. Ved testamente kan han kun råde over en så stor del af det uskiftede bo, som ved hans død falder i arv efter ham. Inden for denne grænse kan ægtefællen også råde over boets enkelte genstande, for så vidt det ikke strider mod den afdøde ægtefælles bestemmelse i medfør af § 66.

§ 16. Ægtefællen bliver personlig ansvarlig for afdødes forpligtelser. Han er berettiget til ved proklama at indkalde afdødes kreditorer efter skiftelovgivningens regler.

§ 17. Ægtefællen er berettiget til at skifte når som helst.

Stk. 2. Ved indgåelse af nyt ægteskab er han forpligtet til at skifte.

§ 18. Når ægtefællen i henhold til § 9, stk. 1, 1. pkt., hensidder i uskiftet bo med umyndige særlige livsarvinger efter den afdøde, er han på begæring pligtig at skifte med dem, efterhånden som de bliver myndige.

Stk. 2. Dør en umyndig sørving, er ægtefællen pligtig at skifte med hans livsarvinger, medmindre de samtykker i, at skifte undlades. For umyndige livsarvinger meddeles samtykke af værgen med skifterettens godkendelse.

§ 19. Har en ægtefælle hensiddet i uskiftet bo, arver livsarvingerne efter den førstafdøde kun denne, såfremt de overlever den længstlevende ægtefælle, eller de lever på det tidspunkt, da skiftet begøres. Ved skifte efter den længstlevende ægtefælles død beregnes der ikke arv efter førstafdøde til den længstlevende ægtefælle.

Stk. 2. Mellem førstafdødes arvinger fordeles arven efter arveforholdene ved den længstlevende ægtefælles død eller på det tidspunkt, da skiftet begøres. Er der ved den længstlevende ægtefælles død ingen arvinger efter ham, tilfalder hele boet førstafdødes livsarvinger.

§ 20. Såfremt en arving godtgør, at ægtefællen ved misbrug af sin rådighed over boet væsentlig har formindsket det eller har fremkaldt nærliggende fare for en sådan formindskelse, eller at ægtefællen har for sømt sin forsørgelsespligt over for ham, er ægtefællen pligtig at skifte med ham.

Stk. 2. Som misbrug af rådighed over boet betragtes navnlig urimeligt forbrug, tegning af en uforholdsmæssig høj livrente, samt ydelse af gaver eller andre begunstigelser, der står i misforhold til det uskiftede bos formue.

§ 21. Har ægtefællen ved misbrug af sin rådighed over boet væsentlig formindsket dette, kan arvingerne, når boet skiftes, kræve vederlag derfor af det beholdne bo eller om fornødent for halvdelen af det manglende beløb af ægtefællens særeje.

§ 22. Hvis ægtefællen af boet har givet en gave, der står i misforhold til dets formue, kan en arving kræve gaven omstødt, såfremt gavemodtageren vidste eller burde vide, at giveren hensad i uskiftet bo, og at gaven stod i misforhold til boets formue.

Stk. 2. Sag til gavens omstødelse kan kun anlægges, såfremt boet skiftes, eller den arving, som vil anlægge sagen, har indgivet begæring om skifte. Sagen skal anlægges inden 5 år efter gavens fuldbyrdelse.

§ 23. Ved skifte formodes alt, hvad ægtefællen ejer, at høre til det uskiftede bo.

§ 24. I tilfælde af tvist træffes skifterettens afgørelser i henhold til dette kapitel ved kendelse.

Kapitel 4.

Tvangsarv.

§ 25. Halvdelen af den arvelod, som tilkommer arveladerens livsarvinger og ægtefælle, er tvangsarv.

§ 26. Over tvangsarv kan arveladeren ikke råde ved testamente, medmindre undtagelse har særlig lovhjemmel.

Stk. 2. En arvelader kan ved testamente give en livsarving fortrinsret til at få sin arv udlagt i bestemte ejendele. Ægtefællens ret efter skiftelovens §§ 62 c og 62 d berøres ikke heraf.

Kapitel 5.

Forlodsret.

§ 27. Arveladerens barn har ret til, såfremt det er nødvendigt for at sikre det passende underhold og uddannelse til dets

21. år, forlods at få udlagt et efter forholdene afpasset beløb. Ved fastsættelsen af beløbet kan der tages hensyn til, hvilke udgifter arveladeren har afholdt til andre børns uddannelse.

Stk. 2. Forlodsretten kan ikke indskrænkes ved testamente. Den går forud for anden arv, men fyldestgøres kun af tvangsarv, såfremt boets midler ikke i øvrigt strækker til.

§ 28. Har flere børn forlodsret, og kan boet ikke udrede det samlede beløb, bestemmer skifteretten under hensyn til børnenes behov og forholdene i øvrigt, hvor meget der forlods skal tillægges ét eller flere af børnene.

§ 29. Skifteretten eller eksekutor skal påse, at forlodsret gøres gældende i boet. I eksekutorboer skal tvister om forlodsret forelægges skifteretten til afgørelse.

Stk. 2. Skal der i et bo både fyldestgøres forlodsret og krav på bidrag i henhold til lov nr. 131 af 7. maj 1937 § 26, stk. 2, finder den foranstående bestemmelse i § 28 tilsvarende anvendelse.

Kapitel 6.

Aftaler vedrørende arv samt arveforsku.

§ 30. En arving kan ikke sælge, pantsætte eller på anden måde overdrage den arv, han har i vente. I denne arv kan der heller ikke søges fyldestgørelse af arvingens kreditorer.

§ 31. En arving kan over for arveladeren mod eller uden vederlag give afkald på sin arveret. Afkaldet har også virkning for udstederens livsarvinger, medmindre disses arveret er forbeholdt.

Stk. 2. Afkald kan på samme måde gives over for arveladerens ægtefælle, når denne hensidder i uskiftet bo.

§ 32. Har ægtefællers fælles livsarving erkendt at have modtaget et arveforsku, skal dette, når det er ydet af fælleseje, og der skiftes i den længstlevende ægtefælles levende live, så vidt muligt afkortes i arven efter den førstafdøde, medmindre andet er aftalt. Et af førstafdøde oprettet testamente må vige, for så vidt dette er nødven-

digt, for at afkortning kan finde sted. Den del af forskuddet, som ikke er afkortet i arven efter den førstafdøde, skal afkortes i arven efter den længstlevende.

Stk. 2. Foranstående regler gælder også om forskud, som ydes af en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo.

§ 33. Hvad en ægtefælle af fælleseje har givet et stedbarn eller dets livsarvinger, afkortes i arven efter den anden ægtefælle, såfremt det er aftalt, at ydelsen skal være forskud på arven efter denne.

§ 34. Ved afkortning lægges arveforskuddets værdi ved modtagelsen til grund. Under særlige omstændigheder kan der dog afviges herfra.

Stk. 2. Såfremt et modtaget forskud overstiger arvelodden, skal arvingen ikke betale det overskydende til boet, medmindre han særlig har forpligtet sig hertil.

Stk. 3. Hvis modtageren af et arveforskud dør før arveladeren, afkortes forskuddet i den arv, som tilkommer arvingens livsarvinger.

§ 35. Arveforskud lægges til boet ved beregningen af arvelodder og tvangsarv. Kan forskuddet ikke fuldt ud afkortes i modtagerens arv, tillægges der kun et beløb svarende til hans arvelod.

Stk. 2. Når et fællesbo skiftes i den længstlevende ægtefælles levende live, lægges forskuddet også til boet ved beregningen af boslodderne. Overstiger forskuddet modtagerens arv efter den afdøde ægtefælle samt et til hans arv efter den længstlevende svarende beløb, tillægges kun værdien af disse arvelodder.

Kapitel 7.

Udelukkelse og bortfald af arveret.

§ 36. Når en person har begået en forærlig overtrædelse af straffeloven, som har medført en andens død, kan det ved dom bestemmes, at han fortaber retten til at få arv, der var afhængig af den dræbtes død, og at hans arv efter en anden person ikke må forøges som følge af lovovertrædelsen.

Stk. 2. Den, der har forsøgt at dræbe en slægtning i opstigende linje, øvet vold mod eller groft fornærmet ham eller truet ham

på strafbar måde, kan efter den forurettedes begæring fradømmes retten til arv efter ham.

Stk. 3. Afgørelse i henhold til stk. 1 og 2 kan træffes ved straffedommen eller under en særlig sag.

Stk. 4. Den fradømte arveret kan helt eller delvis tilbagegives den dømte ved testamente.

§ 37. Faderen og hans slægt tager ikke arv efter barn uden for ægteskab, såfremt faderen ved avlingen af barnet har begået et forhold, for hvilket han ved dom er kendt skyldig efter borgerlig straffelov §§ 216-223.

§ 38. Ægtefællers indbyrdes arveret bortfalder ved separation og skilsmisse.

Stk. 2. Dør en af parterne i et omstødeligt ægteskab, arver den anden part ikke, hvis reglerne i lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning § 50, stk. 1 eller 2, efter hans begæring bringes til anvendelse, eller dersom sag til ægteskabets omstødelse af det offentlige var anlagt eller skulle have været anlagt.

Kapitel 8.

Oprettelse af testamente.

§ 39. Den, der er fyldt 18 år eller har indgået ægteskab, kan ved testamente råde over sine ejendele, jfr. dog § 26.

§ 40. Testamente skal oprettes skriftligt og underskrives eller vedkendes for en notar eller for to vidner.

§ 41. Notaren bør i sin påtegning på testamentet afgive erklæring om, hvorvidt testator var i stand til fornuftmæssigt at oprette testamente, samt anføre andre omstændigheder, som kan være af betydning for testamentets gyldighed.

Stk. 2. Nærmere regler om notarernes virksomhed fastsættes af justitsministeren.

§ 42. Ved oprettelse af testamente for vidner skal testators underskrift eller vedkendelse ske i samtidig nærværelse af vidnerne, som straks skal skrive deres navne på testamentet.

Stk. 2. Vidnerne skal være til stede som testamentsvidner efter testators ønske, og de skal have kendskab til, at det er oprettelsen af et testamente, de bevidner.

§ 43. Vidnerne skal være fyldt 18 år. De må ikke på grund af sindssygdом, åndssvaghed, forbigående sindsvirring eller lignende tilstand mangle forståelse af vidnebekræftelsens betydning.

Stk. 2. En person kan ikke være testamentsvidne, såfremt testamentet indeholder bestemmelser til fordel for ham, hans ægtefælle, forlovede, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller hans søskende eller for personer eller institutioner, til hvilke han ved testamentets oprettelse har en sådan tilknytning, at han har haft særlig interesse i begunstningen. Dette gælder dog ikke, hvis begunstningen er ringe og har rimelig grund.

Stk. 3. At en person er indsat som eksekutor, udelukker ham ikke fra at være vidne.

§ 44. Den, der på grund af sygdom eller andet nødstilfælde er forhindret i at oprette testamente i overensstemmelse med foranstående regler, kan mundtligt meddele sit testamente i samtidig nærværelse af to vidner eller oprette testamente uden vidner ved et egenhændigt skrevet og underskrevet dokument.

Stk. 2. Ved oprettelse af et mundtligt testamente finder bestemmelserne i § 42, stk. 2, og § 43, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 og 3, anvendelse. Vidnerne skal snarest muligt nedskrive testamentet og underskrive det således oprettede dokument.

Stk. 3. Et i medfør af stk. 1 oprettet testamente bortfalder, når der i 3 måneder ikke har været nogen hindring for at oprette testamente i overensstemmelse med § 40.

§ 45. Vidnerne bør i deres påtegning på testamentet angive

- 1) deres stilling og bopæl,
- 2) tid og sted for underskriften,
- 3) om de ved testators underskrift eller vedkendelse af testamentet har været samtidigt til stede efter testators ønske,
- 4) om testator var i stand til fornuftmæssigt at oprette testamente, samt
- 5) andre omstændigheder, som kan være af betydning for testamentets gyldighed.

Kapitel 9.

Genkaldelse af testamente.

§ 46. En testamentarisk bestemmelse kan genkaldes i testamentsform eller ved, at testator på anden måde utvetydigt tilkendegiver, at den ikke længere skal være gældende.

Stk. 2. Vil testator i øvrigt gøre forandringer i testamentet, skal det ske i overensstemmelse med reglerne om oprettelse af testamente.

§ 47. Ensidig genkaldelse af et gensidigt testamente skal for at være gyldig meddeles den anden part, medmindre dette af særlige grunde er udelukket.

§ 48. Indeholder et gensidigt testamente mellem ægtefæller bestemmelser om senere fordeling af arven, kan den længstlevende ægtefælle ændre testamentets bestemmelser herom, for så vidt angår sit særeje og halvdelen af det tidligere fællesbo. Dette gælder dog ikke, såfremt andet er bestemt i testamentet eller klart fremgår af dette.

§ 49. I de i § 38 omhandlede tilfælde skal et testamente, som den ene ægtefælle har oprettet til fordel for den anden ægtefælle, anses for genkaldt, medmindre særlige omstændigheder taler herimod.

Stk. 2. Det samme gælder, såfremt nogen har oprettet testamente til fordel for sin forlovede, og forlovelsen hæves.

Kapitel 10.

Om testamenters ugyldighed og anfægtelse.

§ 50. Et testamente er ugyldigt, hvis testator ikke ved oprettelsen opfyldte betingelsen i § 39, eller hvis testamentet ikke opfylder formforskrifterne i § 40, jfr. §§ 42 og 43, eller § 44.

§ 51. En testamentarisk bestemmelse er ugyldig, såfremt testator ved dens oprettelse på grund af sindssygdом, åndssvaghed, forbigående sindsvirring eller lignende tilstand manglede evnen til fornuftmæssigt at råde over sine ejendele.

§ 52. En testamentarisk bestemmelse er ugyldig, hvis den er fremkaldt ved tvang,

svig eller anden utilbørlig påvirkning eller ved misbrug af testators enfoldighed, svag-hedstilstand eller afhængighed.

§ 53. Befandt testator sig ved oprettelsen i en vildfarelse, der var afgørende for hans testamentariske bestemmelse, er denne ugyldig.

Stk. 2. Har en testamentarisk bestemmelse ved fejlskrift eller anden fejltagelse fået et andet indhold end tilsigtet, skal den dog gennemføres efter sin rette mening, hvis denne kan udfindes.

§ 54. En testamentarisk bestemmelse, der går ud på en anvendelse eller tilintetgørelse af efterladenskaberne, som åbenbart savner fornuftig mening, er ugyldig.

§ 55. Indsigelse mod et testaments gyldighed kan rejses af enhver, som vil arve, hvis testamentet erklæres ugyldigt.

§ 56. Er testamentet oprettet for en notar, skal hans attestations på testamentet anses som bevis for de af denne omfattede forhold, medmindre særlige omstændigheder giver grund til at betvivle påtegningens rigtighed.

§ 57. Hvis der rejses indsigelse mod gyldigheden af et for vidner oprettet testamente, skal den, der vil påberåbe sig testamentet, ved førelse af testamentsvidnerne eller på anden måde godtgøre, at testamentet er gyldigt oprettet.

Stk. 2. Har vidnerne i påtegningen attesteret, at der ved oprettelsen er forholdt i overensstemmelse med § 42, skal dette anses for godtgjort, medmindre særlige omstændigheder giver grund til at betvivle påtegningens rigtighed.

Kapitel 11.

Båndlæggelse ved testamente.

§ 58. En arvelader kan ved testamente bestemme, at den tvangsarv, som tilfalder en livsarving efter ham, helt eller delvis skal båndlægges, når han finder dette stemmende med arvingens tarv.

Stk. 2. Er arven af ringe værdi, kan justitsministeren dog fritage for opfyldelse af den af arveladeren truffene bestemmelse om båndlæggelse.

§ 59. Arvingen kan forlange bestemmelsen om båndlæggelse tilsidesat, såfremt han godtgør, at han er i stand til på forsvarlig måde at råde over arven på egen hånd.

Stk. 2. Båndlæggelsen kan dog ikke ophæves for tiden før arvingens fyldte 25. år.

§ 60. Begæring om tilsidesættelse af en bestemmelse om båndlæggelse skal snarest muligt fremsættes over for skifteretten. Er arvingen ikke fyldt 25 år, skal begæringen fremsættes snarest muligt, efter at han har opnået denne alder.

Stk. 2. I eksekutorboer skal erklæring fra eksekutor så vidt muligt indhentes, forinden afgørelsen træffes.

Stk. 3. Skifterettens afgørelse træffes ved kendelse. Afgørelsen kan foruden af arvingen og eksekutor indbringes for højere ret af justitsministeren.

§ 61. Tvangsarv kan kun båndlægges i overformynderiet eller i en til et andet pengeinstitut knyttet forvaltningsafdeling, der af justitsministeren er godkendt hertil. Umyndiges tvangsarv kan kun båndlægges i overformynderiet.

Stk. 2. Såfremt arvingen samtykker heri, kan arven med justitsministerens tilladelse båndlægges på anden måde, navnlig i fast ejendom.

§ 62. Når arven er båndlagt, kan arvingen ikke råde over kapitalen i levende live, men alene hæve renten.

Stk. 2. I den båndlagte kapital kan der ikke, så længe arvingen lever, søges fyldestgørelse af hans kreditorer. Det samme gælder uhævede renter indtil 6 måneder efter forfaldsdagen.

Stk. 3. Båndlagt arv er særeje, medmindre andet er bestemt ved testamente. Dette gælder, selv om bestemmelsen om båndlæggelse tilsidesættes i medfør af § 59.

Stk. 4. Skal arvingen yde erstatning eller godtgørelse i anledning af en af ham forsætligt eller uagtsomt forvoldt skade på person eller gods, kan det ved dom bestemmes, at båndlæggelsen ikke skal være til hinder for, at beløbet udredes af de båndlagte midler.

§ 63. Justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan tillade, at der sker frigivelse af båndlagt arv, når det er en velfærdssag for arvingen.

§ 64. Indeholder testamentet bestemmelser om udbetaling af den båndlagte arv til fastsat tidspunkt eller ved bestemte begivenheders indtræden, foretages udbetalingen af overformynderiet eller vedkommende forvaltningsafdeling. Afhænger det derimod af et skøn, om de i testamentet fastsatte betingelser er opfyldt, kan udbetaling kun ske efter bestemmelse af justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil.

§ 65. Arv, som ikke er tvangsarv, kan båndlægges ved testamente. Bestemmelserne i § 58, stk. 2, og §§ 61-64 finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelserne i § 61, § 62, stk. 1-3, og § 64 kan dog fraviges ved testamente.

Kapitel 12.

Andre bestemmelser om testamente.

§ 66. En ægtefælle kan ved testamente råde over enkelte genstande inden for sit særeeje.

Stk. 2. Inden for sin boslod kan en ægtefælle testere over ting, som hører til hans bodel. Han kan dog kun med den anden ægtefælles samtykke testere over

- 1) fast ejendom, der tjener til familiens bolig, eller hvortil ægtefællernes eller den anden ægtefælles erhvervsvirksomhed er knyttet,
- 2) indbo i det fælles hjem,
- 3) den anden ægtefælles arbejdsredskaber.

§ 67. En arvelader kan forpligte sig til ikke at oprette eller genkalde testamente.

Stk. 2. Erklæringen skal afgives under iagttagelse af reglerne i kapitel 8 om oprettelse af testamente. Er arveladeren umyndig, kræves værgens og overøvrighedens samtykke.

§ 68. Ved testamente kan ejendele ikke tillægges flere ved testators død ufødte personer efter hinanden.

§ 69. Har testator pålagt en arving en bestemt anvendelse af arven eller indskrænkninger i rådigheden over denne, kan justitsministeren, når hensynet til arvingens tarv taler derfor — navnlig hvis forholdene har forandret sig — tillade sådanne afvigelser fra testamentet, som ikke væsentlig fraviger testationens formål og karakter.

Stk. 2. Har testator indsat nogen til at påse overholdelsen af sådan forskrift, kan afvigelsen ikke ske uden dennes samtykke, medmindre særlige omstændigheder taler derfor.

Kapitel 13.

Dødsgaver.

§ 70. Lovens regler om testamenter finder tilsvarende anvendelse på gaveløfter, der ikke kan gøres gældende, så længe givoren lever, og gaver, der gives på hans dødsleje.

Kapitel 14.

Arv, som tilfalder staten.

§ 71. Er der ingen arvinger efter loven eller testamente, tilfalder afdødes ejendele staten.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at der ikke skal rejses indsigelse mod et testamente, der ville kunne anfægtes efter de herom gældende regler, men må antages at være udtryk for afdødes sidste vilje. Justitsministeren kan endvidere under særlige omstændigheder afstå arven til afdødes slægtninge eller til andre, der har stået ham nær, navnlig når han ikke har kunnet oprette testamente, eller formuen hidrører fra en fælles slægtning.

Kapitel 15.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

§ 72. Denne lov træder i kraft den 1. januar 1963.

§ 73. Tidspunktet for arveladerens død er, medmindre andet følger af §§ 75-78, bestemmende for, om loven eller hidtil gældende ret skal anvendes.

§ 74. Såfremt et barn uden for ægteskab er født før 1. januar 1938, bestemmes dets adkomst til arv efter faderen og hans slægt og disses ret til arv efter barnet efter den før det nævnte tidspunkt gældende ret.

§ 75. Reglerne i kapitel 3 anvendes også på uskiftet bo med livsarvinger, selv om den afdøde ægtefælle er død før lovens

ikrafttræden. Dette gælder dog ikke § 9, stk. 2, og § 19.

Stk. 2. Arv eller gave, som er tilfaldet ægtefællen og ved lovens ikrafttræden er indgået i det uskiftede bo, fordi han ikke har begæret skifte inden for den i § 5, stk. 2, i lov nr. 120 af 20. april 1926 om ægtefællers arveret og uskiftet bo fastsatte frist, kan ikke holdes uden for boet, selv om ægtefællen begærer skifte inden udløbet af fristen i nærværende lovs § 14, stk. 3.

Stk. 3. Sag til omstødelse af gave i medfør af § 22 kan ikke anlægges, hvis den i loven af 20. april 1926 § 6, stk. 2, omhandlede frist er overskredet ved lovens ikrafttræden.

§ 76. Arveretlige retshandler, som ikke opfylder lovens krav med hensyn til habilitet og form, er gyldige, hvis de er oprettet før lovens ikrafttræden og er i overensstemmelse med hidtil gældende ret.

Stk. 2. Bestemmelser om arveafkortning, truffet i overensstemmelse med §§ 10-13 i arveforordning af 21. maj 1845, bevarer deres retsvirkning, selv om arveladeren er død efter lovens ikrafttræden.

§ 77. Testamente, som før lovens ikrafttræden er konfirmeret efter arveforordning af 21. maj 1845 § 27, 1. pkt., bevarer retsvirkning i henhold til denne bestemmelse, selv om arveladeren er død efter lovens ikrafttræden.

§ 78. Reglerne i kapitel 11 om retsvirkningerne af båndlæggelse anvendes også, når arveladeren er død før lovens ikrafttræden. Dette gælder dog ikke § 62, stk. 3. Bestemmelsen i § 62, stk. 4, gælder kun krav, som er opstået efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Bestemmelse om båndlæggelse, som før lovens ikrafttræden er konfirmeret efter arveforordning af 21. maj 1845 § 28, kan ikke tilsidesættes efter denne lovs § 59, selv om arveladeren er død efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Bestemmelse om båndlæggelse for arveladerens enke bevarer sin gyldighed, hvis den er konfirmeret før lovens ikraft-

træden, selv om arveladeren er død efter dette tidspunkt.

§ 79. Med hensyn til oprettelse af testamente vedrørende landejendomme har det sit forblivende ved reglerne i forordning af 13. maj 1769 om selveier-bønder og de dem forundte fordele § 5, 1. pkt., forordning af 22. november 1837 angående den selveier-bønder hjemlede testationsfrihed §§ 1-10 og § 12, plakat af 17. marts 1847 samt de senere ændringer i disse bestemmelser og forordning af 21. maj 1845 indeholdende nogle forandringer i lovgivningen om arv §§ 26 og 27, 2. pkt., jfr. lov nr. 563 af 4. oktober 1919 om lens, stamhuses og fideikommissgodser samt de herhen hørende fideikommisskapitalers overgang til fri ejendom § 5, næstsidste stykke.

§ 80. Fra lovens ikrafttræden ophæves:

Krigsretsinstruks af 9. marts 1683 § 36, Danske Lov 5-2-12, 5-2-30 og 5-2-53, forordning af 5. december 1749 ang. arv, der tilfalder personer, som er optaget i et hospital, Kong Frederik V's søe-krigs-artikels-brev af 8. januar 1752 § 977 for så vidt angår testamenter, forordning af 13. maj 1769 om selveier-bønder og de dem forundte fordele § 5, 2. og 3. pkt., forordning af 18. juni 1777, jfr. lov nr. 258 af 28. juni 1920 § 62, forordning af 22. november 1837 angående den selveierbønder hjemlede testationsfrihed § 11, forordning af 21. maj 1845 indeholdende nogle forandringer i lovgivningen om arv — dog undtaget §§ 26 og 27, 2. pkt. — med senere ændringer, lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning § 51, lov nr. 120 af 20. april 1926 om ægtefællers arveret og uskiftet bo med senere ændring og lov nr. 127 af 15. april 1930 om ikrafttræden af borgerlig straffelov § 14.

§ 81. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan efter forhandling med det færøske hjemmestyre ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger:

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget er enslydende med det i folketingsåret 1961-62 fremsatte forslag til arvelov (Folketings- tidende, tillæg A, sp. 1869 ff., og Folketingets for- handlinger, sp. 4855 f.). Dette forslag blev under-

kastet 1. behandling (Folketingets forhandlinger, sp. 5063 ff.) og henvist til et udvalg, der ikke nåede at afslutte sit arbejde inden folketingsårets udløb.